

در این سرفصل همچنین می‌خوانید:

۴۶ بندهای سوسیالیزم

۴۶ تسلیم نشدنی

۵۱ سوخت سیاسی

۵۲ بهره در آمریکا به کدام سو می‌رود؟

۵۲ رقابت تنگاتنگ ۲۰۰۸

۵۳ تلخی رویاهای شیرین مسعود بارزانی

۵۳ وقتی جان‌ها به لب می‌رسند

۵۴ تنش در مرزها

۵۵ تحولات اقتصادی

۵۶ تحولات سیاسی

رکوردهای بیای قیمت نفت

سرسام آور

افزایش قیمت نفت در چند ماه اخیر، به دلیل کاهش ذخایر نفت آمریکا، تعطیلی سکوه‌های نفتی مکزیک و عوامل ژئوپلیتیک، در کنار رشد شتابان مصرف بوده است.

دو سال پیش، متخصصان بانک سرمایه‌گذاری گلدمن ساکس در پیش‌بینی کاملاً بلند پروازانه‌ای - البته در آن زمان - اعلام کردند قیمت نفت به ۱۰۵ دلار در هر بشکه خواهد رسید. امروز، این پیش‌بینی در حال تحقق است. در ماه نوامبر، قیمت نفت در بازار وست تگزاس اینترمدیت (WTI) به ۹۵ دلار در هر بشکه رسید و پس از مدتی با قیمت ۹۸ دلار هم معامله شد. با وجود این، بازارسنجان بانک‌های سرمایه‌گذاری معتقد بودند قیمت‌ها به زودی به این رقم نخواهند رسید - چیزی که یک روز قبل از رسیدن قیمت‌ها به ۹۶ دلار هم اعلام کرده و هشدار داده بودند روند رو به کاهش، سرعت بیشتری خواهد گرفت.

گفتنی است، رشد قیمت‌های نفت در چند ماه اخیر، بیشتر به دلیل کاهش ذخایر نفت در آمریکا بوده است. این موضوع بدان معناست که دنیا بیش از آن که نفت تولید کند، مصرف می‌کند. لازم به ذکر است، در ماه‌های فصل تابستان، معمولاً به خاطر آغاز سفرهای مردم، ذخایر نفت کاهش می‌یابند، اما در فصل‌های پاییز و بهار بار دیگر با افزایش روبه‌رو می‌شوند. با وجود این، امسال اثری از افزایش فصلی ذخایر نبود و خریداران نفت نگران شدند در فصل تابستان، دنیا با کمبود نفت مواجه شود. از سوی دیگر، چشم‌انداز افزایش رشد اقتصادی آمریکا،

داده‌اند که طی فصل سوم امسال، در مقایسه با سال گذشته، نفت کمتری تولید کرده‌اند.

به این نکته باید توجه داشت که قیمت‌های این چنین بالا خود می‌تواند تقاضا را کاهش دهند. هم اکنون در برخی کشورهای ثروتمند، تقاضای سوخت رانندگان تقریباً ثابت مانده است. مؤسسه مریل لینچ می‌گوید: بیشتر تقاضای نفت از سوی کشورهایی چون هند، چین و کشورهای خاورمیانه است که یا رشد اقتصادی زیادی دارند و یا با عرضه سوخت یارانه‌ای به مردم، تقاضا را بالا نگه داشته‌اند. البته ممکن است این کشورها به فکر بیفتند تغییر رویه دهند. چین در روز ۳۱ ماه اکتبر، برای اولین بار در سال جاری، قیمت سوخت را افزایش داد. در نهایت باید گفت، محتمل‌ترین سناریو برای بازار نفت، افزایش تدریجی عرضه و کاهش آرام تقاضا است که می‌تواند اندکی از فشارهای قیمتی بکاهد.

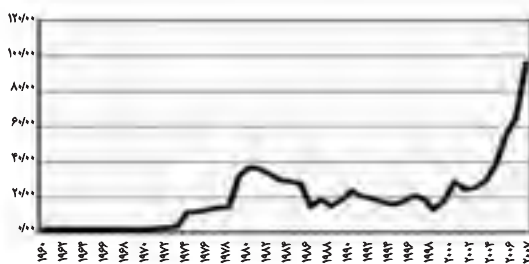
در همین راستا، گلدمن ساکس برای آوریل سال آینده، قیمت ۸۰ دلار را پیش‌بینی کرده، اما تا آن زمان ممکن است قیمت‌ها با نوسانات قابل توجهی روبه‌رو شوند. ■

به دلیل کاهش نرخ‌های بهره بانکی هم بر بحران قیمت‌ها افزوده است. در واقع، وقتی ذخایر نفت کم باشند، کوچکترین تغییر در مقدار عرضه باعث می‌شود قیمت‌ها به شدت تغییر کنند. رشد اخیر قیمت‌ها زمانی اتفاق افتاد که شرکت ملی نفت مکزیک اعلام کرد، به دلیل شرایط بد جوی، برخی از سکوه‌های نفتی فراساحلی خود را تعطیل می‌کند. هر چند این کار، تنها یک درصد از تولید نفت جهان را کاهش داد، اما موجب افزایش شدید قیمت‌ها شد.

در این میان، افزایش تنش‌های سیاسی در خاورمیانه هم در این امر بی‌تأثیر نبوده‌اند. با وجود این، از نظر تئوری، باید به زودی ذخایر به حالت اولیه برگردند. سازمان آپک، در نشست اخیر خود در عربستان اعلام کرد، میزان تولید خود را در این ماه افزایش نخواهد داد و نگرانی خریداران در مورد کمبود عرضه نفت درست نیست و تولید فعلی نفت در دنیا کافی می‌باشد. از سوی دیگر، هزینه‌های بالا و کمبود مهندس و متخصص نیز باعث تأخیر در توسعه میدان‌های نفتی کشورهای غیر عضو آپک شده است. شرکت‌های بی‌بی‌پی و شل گزارش

قیمت نفت از ۲ تا ۱۰۰ دلار

سال ۲۰۰۷ - ۱۹۶۰، بشکه به دلار

منبع: بانک اطلاعاتی ماهنامه «اقتصاد ایران».